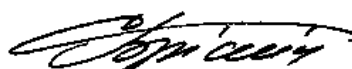

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ТЕОРІЇ СПОРТУ ТА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри
теорії спорту та фізичної культури
протокол № 1, 29.08.2019 р.

Зав. каф

Бріскін Ю. А.

Теми та короткий зміст семінарських занять з дисципліни «Система підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень» для аспірантів II року навчання спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Програмно-нормативне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень	2	2
2	Науково-методичне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень	2	2
3	Основи побудови підготовки спортсменів в олімпійських циклах	2	2
4	Досвід побудови олімпійської підготовки у світі у різні історичні періоди	2	2
5	Особливості сучасних систем підготовки спортсменів у різних країнах світу	2	2
6	Система олімпійської підготовки в Україні	2	2
Разом		12	12

Теми і зміст семінарських занять

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Основні поняття дисципліни (вид спорту, спортивна діяльність, масовий спорт, національна збірна команда, центр олімпійської підготовки, кваліфікаційні критерії, олімпійська ліцензія, олімпійська ідентифікаційна та

акредитаційна картка, офіційні міжнародні та національні календарі змагань, навчально-тренувальні збори, резервний спорт, спорт вищих досягнень, спортивна діяльність, спортивна федерація, програма Олімпійських ігор, штатна команда національних збірних команд, офіційна делегація національної збірної команди). Законодавча база розвитку системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень (на прикладі України). Суб'єкти реалізації підготовки спортсменів до Олімпійських ігор та основи їхньої діяльності (на прикладі України). Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року. Поняття цільової комплексної програми підготовки національних збірних команд в олімпійському та річному циклах. Положення про центр олімпійської підготовки. Типова структура програми розвитку виду спорту для державного тренера (на прикладі України).

Тема 2. Науково-методичне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Науково-методичне забезпечення як складова системи забезпечення спортивної підготовки у сучасному спорті вищих досягнень. Структура та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних збірних команд. Моделі науково-методичного забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів (на прикладі Австралії та Великобританії). Сервіси для моніторингу активності спортсменів за допомогою мобільних пристроїв. Інноваційні засоби та методи підготовки спортсменів, які застосовуються національними збірними командами у різних країнах світу. Напрями застосування новітніх інформаційних технологій у підготовці спортсменів високого класу.

Тема 3. Основи побудови підготовки спортсменів в олімпійських циклах

Структурні елементи системи підготовки спортсменів. Чинники, від яких залежать тривалість і структура багаторічної підготовки. Вікові зони у процесі багаторічної підготовки (перших великих успіхів, оптимальних можливостей, підтримання високих результатів). Порівняння результатів, продемонстрованих спортсменами високого класу у різному віці. Методичні підходи до формування моделей чотирирічного олімпійського циклу підготовки. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у швидко-силових видах спорту. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у циклічних видах спорту. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у єдиноборствах та складно координаційних видах спорту. Структура і зміст заключного етапу підготовки спортсменів до головних змагань чотириріччя.

Змістовий модуль 2. Особливості систем підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень у різних країнах світу

Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі у різні історичні періоди

Розвиток основ централізованої підготовки в олімпійському спорті у різні історичні періоди. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки у різні історичні періоди.

Структура і зміст системи підготовки спортсменів у спорті вищих досягнень в СРСР. Олімпійська підготовка спортсменів СРСР у період 1952-1968 рр. Система підготовки радянських спортсменів до Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор у період 1972-1992 рр.

Досвід підготовки німецьких спортсменів до Олімпійських ігор. Перший успішний досвід підготовки національної команди Німеччини (30-ті рр. ХХ ст.). Олімпійська підготовка спортсменів НДР у період з 1968-1988 рр. Розвиток матеріальної бази, масового дитячо-юнацького спорту, організаційного і кадрового забезпечення системи олімпійської підготовки в НДР. Система спортивної підготовки у різних видах спорту в НДР. Система спортивних змагань у НДР.

Олімпійська підготовка національної збірної команди США у 50-70 рр. ХХ ст. Структура і зміст системи підготовки спортсменів у США у 80-90 рр. ХХ ст. Сучасні центри олімпійської підготовки спортсменів у США,

Розвиток олімпійської підготовки спортсменів у Китаї (КНР). Державна підтримка спорту вищих досягнень. Система спортивних шкіл і пошук молодих талантів. Науково-методичне забезпечення і національні науково-дослідні інститути. Особливості спорту вищих досягнень в Китаї.

Досвід олімпійської підготовки у Японії. «Золотий план Японського олімпійського комітету». Організаційне та науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Японії.

Тема 5. Особливості сучасних систем підготовки спортсменів у різних країнах світу

Підходи до побудови системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень. Особливості функціонування сучасних центрів олімпійської підготовки у різних країнах світу. Науково-методичне, апаратурне і медичне забезпечення спортивної підготовки в різних країнах світу. Сучасні прилади та вимірювальні системи, які використовуються у спорті вищих досягнень у різних країнах світу. Матеріально-технічне забезпечення національних збірних команд в різних країнах світу. Система змагань і відбір до національних збірних команд в різних країнах світу. Соціальна підтримка спортсменів-олімпійців в різних країнах світу.

Тема 6. Система олімпійської підготовки в Україні

Проблеми вітчизняної системи олімпійської підготовки. Перспективи розвитку системи олімпійської підготовки в Україні. Фінансування олімпійського руху в Україні. Центри олімпійської підготовки в Україні. Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Україні. Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту. Концепція підготовки спортсменів України до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року у м. Токіо (Японія). Цільові комплексні програми підготовки

спортсменів України до Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор. Порядок конкурсного відбору спортсменів для комплектування складу національних збірних команд з олімпійських видів спорту, визнаних в Україні. Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні.

Рекомендована література

Основна:

1. Бубка С. Н., Булатова М. М., Есентаев Т. К. и др.; под ред. С. Н. Бубки, В. Н. Платонова. Менеджмент подготовки спортсменов к Олимпийским играм – К. : Олимп. лит., 2017. – 480 с.
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 14, ст. 80). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Концепція підготовки спортсменів України до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року у м. Токіо (Японія). Київ, 2017. 15 с.
4. Міністерство молоді та спорту України. Наказ від 15 серпня 2018 року N 3743 «Про методичні рекомендації щодо типової структури програм підготовки до Олімпійських ігор та форм звітів з їх виконання». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
5. Платонов В.Н. Спорт высших достижений и подготовка национальных команд к Олимпийским играм / В.Н. Платонов. – М.: Советский спорт, 2010. – 310 с.: ил. – (Спорт без границ).
6. Положення про центр олімпійської підготовки (від 7 вересня 2011 р. N 948) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/948-2011-%D0%BF>
7. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року (Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 р. N 592-р. *Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 760 (760-2013-п) від 17.10.2013*
8. Цільові комплексні програми спортсменів до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року у м. Токіо (Японія). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dsmsu.gov.ua/index/ua/category/461/2020/3>
9. Шинкарук О. А. Отбор спортсменов и ориентация их подготовки в процессе многолетнего совершенствования (на материале олимпийских видов спорта) / О. А. Шинкарук. – К. : Олимпийская литература, 2011. – 360 с.
10. Шкрєбтій Ю. М. Управління тренувальними і змагальними навантаженнями спортсменів високого класу : монографія / Ю. М. Шкрєбтій. – К. : Олімпійська література, 2005. – 234 с.

Допоміжна:

1. Брискин Ю. А. Структура и содержание теоретической подготовки фехтовальщиков / Брискин Ю. А., Питын М. П., Задорожная О. Р. // Физическое воспитание студентов. – 2013. – № 4. – С. 10 – 14.

2. Бріскін Ю. Освіченість фехтувальників з теорії обраного виду спорту та олімпізму на різних етапах багаторічної підготовки / Бріскін Юрій, Пітин Мар'ян, Задорожна Ольга // Теорія та методика фізичного виховання. – 2012. – № 5. – С. 3 – 7.

3. Богуславська В., Бріскін Ю., Пітин М. Напрями застосування новітніх інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/svp_2017_2_4.pdf.

4. Bergsgard N. A. Sport Policy: a comparative analysis of stability and change / N. A. Bergsgard, B. Houlihan, P. Mangset, S. I. Nodland, H. Rommetvedt. – Elsevier, 2007. – 285 p.

5. Houlihan B. Comparative Elite Sport Development: systems, structures and public policy / eds. by B. Houlihan, M. Green. – Oxford, 2008. – 320 p.

6. Бурк В. Спорт в Китае: история развития и современное состояние / В. Бурк // Наука в олимпийском спорте. – 2014. – № 1. – С. 54-59. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NOS_2014_1_11

7. Вацеба О. Організаційні та програмно-нормативні засади підготовки до реалізації стратегічного національного проекту "ОЛІМПІЙСЬКА НАДІЯ – 2022" / Оксана Вацеба // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014

8. Власов А. П. Інформаційне забезпечення тренувального процесу висококваліфікованих стрільців з лука / Власов А. П., Івашко М. В., Свістельник І. Р. // Теорія та методика фізичного виховання. - 2017. - Т. 17, № 1. - С. 42-47.

9. Ву Хау. Система научного и медицинского обеспечения спортсменов олимпийской команды Китая / Ву Хау// Наука в олимпийском спорте [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/NOS/2009_2/NvOS_2_2009_arts_pdf/Art_3.pdf

10. Задорожна О. Значущість компонентів теоретичної підготовки фехтувальників на різних етапах багаторічного удосконалення / Ольга Задорожна, Мар'ян Пітин // Спортивний вісник Придніпров'я. - Дніпропетровськ, 2012. – №. 1. – С. 212 - 215.

11. Задорожна О. Р., Бріскін Ю. А., Пітин М. П., Потоп В., Гращенкова Ж. В., Глухов І. Г., Дробот К. В. Особливості комплектування складу учасників ігор XXXII Олімпіади 2020 у Токіо (на прикладі спортивних єдиноборств) // Український журнал медицини, біології та спорту. – М., 2020. – Том 5, №3 (25). – С. 445-450. DOI: 10.26693/jmbs05.03.445

12. Задорожна О. Р., Галан Я. П. Підходи до реалізації тактичної підготовки на різних етапах багаторічного удосконалення спортсменів у дзюдо / Задорожна О. Р., Галан Я. П. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – К., 2019. – №9 (117). – С. 40-44.

13. Задорожна О. Результативність провідних спортсменок України у командних змаганнях із фехтування на шпагах (на прикладі сезону 2014-2015 рр.) / Задорожна О.Р., Семеряк З. С., Гошко А. Є. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – К., 2017. – № 2(83). – С. 40-44.

14. Клешнев В. В. Модели научно-методического обеспечения подготовки элитных спортсменов [Электронный ресурс] / В. В. Клешнев // Основные функции спорта в современном обществе. – 2007. – 9 с. – Режим доступа : www.biorow.com/ru_papers_files/2007%20sport%20sci%20models.pdf.

15. Козлова Н. А. Развитие основ централизованной подготовки спортсменов в олимпийском спорте / Козлова Н. А. // Физическое воспитание студентов. – № 1. – 2012. – С. 47-49.

16. Козлова Н. А. Развитие основ централизованной подготовки спортсменов в олимпийском спорте / Козлова Н. А. // Физическое воспитание студентов. – № 1. – 2012. – С. 47-49.

17. Павленко Ю. Організація та середовище системи науково-методичного забезпечення олімпійської підготовки / Павленко Ю. // Фізична активність, здоров'я і спорт. 2011. – №4(6). – С. 34-39.

18. Приступа Є. Система підготовки висококваліфікованих команд з гандболу в річному макроциклі / Євген Приступа, Валерія Тищенко // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2016. – № 2 (24). – С. 45–53.

19. Рубин В.С. Олимпийские и годовые циклы тренировки. Теория и практика / В.С. Рубин — М.: Советский спорт, 2004.

20. Сітнікова Н. С. Сучасний стан фінансування Олімпійського руху в Україні [Електронний ресурс] / Н. С. Сітнікова. // Державне будівництво. – 2011. – №1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2011_1_44

21. Система відбору спортсменів до складу збірної команди України зі стрільби з лука при підготовці до Ігор XXXI Олімпіади (Ріо-де-Жанейро) / Антонов С. В., Власов А. П., Пітин М. П., Свістельник І. Р., Логінов Д. О. // Науковий часопис [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2017. – Вип. 2 (83) 17. – С. 7-11.

22. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року (Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 р. N 592-р. Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 760 ([760-2013-n](#)) від 17.10.2013. За матеріалами сайту www.noc-ukr.org. – 4 червня 2009.

23. Team composition in epee fencing which accounts for sportsmen's individual performance / Olha Zadorozhna, Yuriy Briskin, Alina Perederiy, Maryan Pityn, Oleg Sydorko // Journal of Physical Education and Sport. – Pitesti, 2018. – Art 273 pp. 1863 – 1870. DOI:10.7752/jpes.2018.s4273

24. Zadorozhna O., Briskin Y., Pityn M., Smyrnovsky S., Semeryak Z., Khomiak I., Hlukhov I. (2020). Multi-functional technical devices for

improvement and control of athletes' preparedness in martial arts. Sport Mont, 18(1), 9-14. doi: 10.26773/smj.200202

Інформаційні ресурси інтернет:

- Мультимедійне забезпечення лекцій, демонстрація відеороликів з Ігор Олімпіад та Зимових олімпійських ігор, відеофрагментів тренувань спортсменів високого класу
- <http://www.noc-ukr.org/>
- <http://www.olympic.org/>
- <http://www.olimparena.org/>
- www.vespo.com.ua
- <http://www.dsmsu.gov.ua/index/ua/category/461/2020/3>